

מִרְן הָרֵב אֲבֵרָהִם יִצְחָק הַכֶּהֵן קוֹק זַצ"ל

חִבִּיבָה תוֹרָה

"היום הזה נהיית לעם לד' אלהיך¹. היום הזה נהיית לעם. וכי אותו היום נתנה תורה לישראל והלא אותו יום סוף ארבעים שנה היה, אלא ללמדך שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום שנתנה מהר סיני. אמר רבי תנחום בריה דרבי חייה איש כפר עכו, תדע, שהרי אדם קורא קריאת שמע שחרית וערבית, וערב אחד אינו קורא - דומה כמי שלא קרא קריאת שמע מעולם"².

פי' החביבות נראה, הנה עצם התכלית המכוונת בעשייתה של כל מצוה ומצוה והשכר הגדול, שאין לו תכלית, שיש בה, הרי זה נעשה אע"פ שאינו מבקש בלבבו את החבה והקירוב לד' שנעשה בנפשו ע"י מצוה זו. אבל מ"מ יש ג"כ תכלית ערך גדול מיוחד שמתגלה בנפשו חבה ואהבה וקרבת ד'. וזהו בכלל התוה"ק. ע"כ אמר שמה שאמר היום הזה נהיית לימדנו שחביבה תורה ויש לנו לחבבה בהרגשת לבבנו כאילו היום נתנה. והחבוב של הרגשת הלב צריך חידוש בכל יום ויום. ומביא ראיה, שצריך חידוש בכל יום, מקריאת שמע, שקריאת שמע היא לקבלת עול מלכות שמים, וכמו שכתב החינוך³ שפועלת קבלת עול מלכות שמים עליו, מזמן ק"ש אחת לק"ש חברתה. ואם הי' בטבע שאין צריך חידוש בכל יום להרגשת הקורבה להשי"ת הי' אפשר להמשיך קבלת עומ"ש מק"ש אחת לשני זמנים, ואנו רואים שק"ש פועלת רק מזמן ק"ש אחד למשנהו, ואם ערב אחד לא קרא דומה לו כמי שלא קרא ק"ש מעולם, דהיינו שאינו מרגיש כלל קבלת עומ"ש ע"י ק"ש הקודמת, ש"מ שרצון השי"ת הוא לחדש בנו את ההרגשה של קרבת ד' ע"י התורה בכל יום ויום, כאילו היום נתנה מהר סיני.

ומזה נלמד לכל המצות, שאנו צריכים לחבבן כחדשות, כאילו היום נתנו. והנה מצינו ששבת קדש הוא אות לכל המצות שבתורה, ע"כ אנו מצווים, לבד שמירת שבת קדש שלא לחללו, ג"כ לעסוק בו בתורה ועבודה ולהבדל בו מהבלי העולם כדי להרגיש קדושת השבת קדש. על כן פי' בו הנביא: וכבדתו מעשות דרכיך ממצא חפצך ודבר

* הועתק מכת"ק של מִרְן הָרֵב זַצ"ל ע"י הרב צבי יהודה זצ"ל. בתוספת ציוני המקורות על ידינו (המערכת).

1. דברים כז ט.
2. ברכות סג ע"ב.
3. ספר החינוך מצוה תכ.

דבר⁴ ועל כן אמרו חז"ל לא נתנו שבתות לישראל אלא כדי שיעסקו בהם בתורה⁵, ואם יפנה האדם בש"ק אל הבלי שוא להתחבר עם אומות העולם בשמחותיהם בשמיעת זמריהם, אז נעקרה קדושת הש"ק מן הלב ואינה פועלת עליו, ואז יבא לכמה איסורים חמורים, והנביא אומר: אל תשמחו ישראל אל גיל כעמים, כי זנית מעל אלהיך, אהבת אתנן על כל גרנות דגן⁶. פי' כשאתה שמח בגיל כעמים מיד זנית מעל אלהיך, ולך גורם דבר זה שאפי' כשאתה עוסק בעניני רשות והיתר תצא לרעה ופריצות, כשאתה עוסק בגרנות דגן, שהוא ישובו של עולם, בתוך כך תמשך לאהוב אתנן ופריצות, מפני שתשמח עם אוה"ע בשמחתם, אבל ראוי להיות שמחת ישראל בתורה ומצות, וע"כ ביום ש"ק ראוי שכל אחד יהי' נבדל מאוה"ע, כמו שהבדיל השי"ת את יום הש"ק לאות בינו ובינינו, לדעת כי הוא מקדש אותנו, כמש"כ לדעת כי אני ד' מקדשכם⁷.

4. ישעיה נח ג.

5. ירושלמי שבת פרק טו.

6. הושע ט א.

7. שמות לא יג.